

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2008 No. 3154

**Rheoliadau Enseffalopathïau Sbyngffurf
Trosglwyddadwy (Cymru) 2008**

RHAN 3

Gweinyddu a gorfodi

Cymeradwyo, awdurdodi, trwyddedu a chofrestru

6.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru roi cymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad o dan y Rheoliadau hyn os bodlonir Gweinidogion Cymru y cydymffurfir â darpariaethau Rheoliad TSE y Gymuned a'r Rheoliadau hyn.

(2) Rhaid i hyn fod mewn ysgrifen a rhaid iddo nodi—

- (a) cyfeiriad y fangre;
- (b) enw'r meddiannydd; ac
- (c) y diben y rhoddir ef ar ei gyfer.

(3) Caniateir ei wneud yn ddarostyngedig i ba bynnag amodau sy'n angenrheidiol er mwyn—

- (a) sicrhau y cydymffurfir â darpariaethau Rheoliad TSE y Gymuned a'r Rheoliadau hyn; neu
- (b) amddiffyn iechyd y cyhoedd neu iechyd anifeiliaid.

(4) Os gwrthodant roi cymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad, neu os rhoddant un yn ddarostyngedig i amodau, rhaid i Weinidogion Cymru—

- (a) roi rhesymau mewn ysgrifen; a
- (b) esbonio bod hawl gan yr ymgeisydd i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i berson a benodir gan Weinidogion Cymru.

(5) Yna bydd y weithdrefn apelio yn rheoliad 10 yn gymwys.

Dyletswydd y meddiannydd

7. Bydd meddiannydd unrhyw fangre a gymeradwyir, a awdurdodir, a drwyddedir neu a gofrestrir o dan y Rheoliadau hyn yn cyflawni tramgwydd oni fydd yn sicrhau bod—

- (a) y fangre yn cael ei chynnal a'i gweithredu yn unol ag—
 - (i) unrhyw amod o'r gymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad; a
 - (ii) gofynion Rheoliad TSE y Gymuned a'r Rheoliadau hyn; a
- (b) bod unrhyw berson a gyflogir ganddo, ac unrhyw berson a awdurdodir i fynd mewn i'r safle, yn cydymffurfio â'r amodau a'r gofynion hynny.

Atal a diwygio

8.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru atal neu ddiwygio cymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad a roddwyd o dan y Rheoliadau hyn—

- (a) os na chyflawnwyd unrhyw un o'r amodau y'i rhoddwyd odanynt ; neu
- (b) os bodlonir Gweinidogion Cymru na chydymffurfir â darpariaethau Rheoliad TSE y Gymuned neu ddarpariaethau'r Rheoliadau hyn.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio cymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad a roddwyd o dan y Rheoliadau hyn os yw Gweinidogion Cymru o'r farn bod hynny yn angenrheidiol yng ngoleuni datblygiadau technegol neu wyddonol.

(3) Caiff ataliad neu ddiwygiad—

- (a) fod yn effeithiol ar unwaith os yw Gweinidogion Cymru o'r farn bod hynny yn angenrheidiol er mwyn amddiffyn iechyd y cyhoedd neu iechyd anifeiliaid; a
- (b) fel arall, caiff fod yn effeithiol ar ôl cyfnod o 21 diwrnod, o leiaf.

(4) Rhaid i'r hysbysiad o'r ataliad neu ddiwygiad—

- (a) fod mewn ysgrifen;
- (b) nodi pa bryd y bydd yr ataliad neu'r diwygiad yn effeithiol;
- (c) nodi'r rhesymau; ac

(ch) esbonio bod hawl gan y person a hysbysir i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i berson a benodir gan Weinidogion Cymru.

(5) Yna bydd y weithdrefn apelio yn rheoliad 10 yn gymwys.

(6) Os nad yw'r ataliad neu'r diwygiad yn cael effaith ar unwaith a bod sylwadau'n cael eu cyflwyno o dan reoliad 10, ni chaiff fod yn effeithiol cyn penderfynu'r apêl yn derfynol gan Weinidogion Cymru, onid yw Gweinidogion Cymru o'r farn ei bod yn angenrheidiol i'r ataliad neu'r diwygiad gael effaith cyn hynny er mwyn amddiffyn iechyd y cyhoedd neu iechyd anifeiliaid.

Dirymu cymeradwyaeth, etc.

9.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru ddirymu cymeradwyaeth, awdurdodiad, trwydded neu gofrestrriad a roddwyd o dan y Rheoliadau hyn os bodlonir Gweinidogion Cymru na fydd y fangre yn cael ei rhedeg yn unol â Rheoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn ac—

- (a) os yw wedi'i atal ar y pryd a'r cyfnod ar gyfer apelio o dan reoliad 10 wedi dod i ben neu'r ataliad wedi ei gadarnhau yn dilyn apêl o'r fath;
- (b) os oedd wedi ei atal yn flaenorol ac y bu anghydfurfio pellach â Rheoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn; neu
- (c) os bodlonir Gweinidogion Cymru nad yw'r meddiannydd bellach yn defnyddio'r fangre at y diben y rhoddwyd caniatâd ar ei gyfer.

(2) Os yw Gweinidogion Cymru yn dirymu o dan baragraff (1)(b) neu (1)(c) bydd y weithdrefn apelio yn rheoliad 10 yn gymwys ond bydd y dirymiad yn parhau mewn grym yn ystod y weithdrefn apelio.

Apelau

10.—(1) Lle bo'r rheoliad hwn yn gymwys, caiff person gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i berson a benodir at y diben hwnnw gan Weinidogion Cymru ynghylch unrhyw benderfyniad gan Weinidogion Cymru, o fewn 21 diwrnod ar ôl hysbysu'r person cyntaf o'r penderfyniad.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru hefyd gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i'r person a benodir ynglyn â'r penderfyniad.

(3) Rhaid i'r person a benodir wedyn gyflwyno adroddiad ysgrifenedig i Weinidogion Cymru.

(4) Rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu'r apelydd o'u penderfyniad terfynol a'r rhesymau amdano, mewn ysgrifen.

Prisiadau

11.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo prisiad yn angenrheidiol o dan y Rheoliadau hyn.

(2) Caiff y perchennog a Gweinidogion Cymru gytuno ar y prisiad.

(3) Os na all y perchennog a Gweinidogion Cymru gytuno ar brisiad, cânt benodi prisiwr ar y cyd.

(4) Os na all y perchennog a Gweinidogion Cymru gytuno ar bwy ddylai'r prisiwr fod, caiff Llywydd Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig enwebu'r prisiwr, a rhaid i'r perchennog a Gweinidogion Cymru dderbyn yr enwebiad hwnnw.

(5) Rhaid i'r prisiwr gyflawni'r prisiad a'i gyflwyno ynghyd ag unrhyw wybodaeth a dogfennau perthnasol eraill i Weinidogion Cymru, a darparu copi i'r perchennog.

(6) Mae hawl gan y perchennog a chynrychiolydd Gweinidogion Cymru i fod yn bresennol yn ystod prisiad.

(7) Bydd y prisiad yn rhwymo'r perchennog a Gweinidogion Cymru.

Penodi arolygwyr

12. Caiff Gweinidogion Cymru a'r awdurdod lleol benodi arolygwyr at y diben o orfodi'r Rheoliadau hyn ac eithrio fel a bennir yn Atodlen 7.

Pwerau mynediad

13.—(1) Mae hawl mynediad gan arolygwyr i unrhyw fangre at y diben o sicrhau y cydymffurfir â Rheoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn.

(2) Rhaid iddynt, os gofynnir iddynt, ddangos rhyw ddogfen sydd wedi ei dilysu yn briodol ac yn dangos eu hawdurdod cyn arfer eu hawl o dan baragraff (1).

(3) Cânt arfer eu hawl o dan baragraff (1) ar bob adeg rhesymol o'r dydd.

(4) Cânt fynd gyda hwy—

(a) pa bynnag bersonau eraill y tybiant sy'n angenrheidiol; a

(b) unrhyw gynrychiolydd y Comisiwn Ewropeaidd sy'n gweithredu at y diben o orfodi ymrwymiad Cymunedol.

(5) Os yw arolygwyr yn mynd i mewn i fangre na feddiennir gan neb ar y pryd, rhaid iddynt adael y fangre honno (mor bell ag y bo'n ymarfer yn rhesymol) wedi ei diogelu mor effeithiol rhag mynediad anawdurdodedig ag ydoedd cyn dyfodiad yr arolygwyr.

(6) Os yw ynad heddwch, ar sail tystiolaeth ysgrifenedig a roddwyd o dan lw, wedi ei fodloni bod sail resymol dros fynd i mewn i unrhyw fangre at y diben o orfodi'r Rheoliadau hyn, a naill ai—

(a) gwrthodwyd mynediad, neu disgwylir y bydd mynediad yn cael ei wrthod, ac (yn y naill achos neu'r llall) rhoddwyd hysbysiad i'r meddiannydd y gwneir cais am warant;

(b) byddai gofyn am gael mynediad, neu roi hysbysiad o'r fath, yn difetha pwrpas mynd i mewn; neu

(c) bod yr achos yn achos brys; neu

(ch) bod y fangre heb ei meddiannu neu fod y meddiannydd yn absennol dros dro,

caiff yr ynad, drwy warant lofnodedig, awdurdodi arolygwyr i fynd i mewn i'r fangre, gan ddefnyddio grym rhesymol pe bai angen.

- (7) Mae gwarant o dan yr adran hon yn ddilys am un mis.
- (8) Yn y rheoliad hwn mae “mangre” (“*premises*”) yn cynnwys—
- (a) mangre ddomestig os defnyddir hi at unrhyw ddiben mewn cysylltiad â Rheoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn; a
 - (b) unrhyw gerbyd, cynhwysydd neu adeiledd (symudol neu fel arall).

Pwerau arolygwyr

14.—(1) Caiff arolygwyr—

- (a) ymafael yn unrhyw—
 - (i) anifail;
 - (ii) corff anifail, ac unrhyw rannau o'r corff (gan gynnwys y gwaed a'r croen) ac unrhyw semen, embryo neu ofwm; neu
 - (iii) protein anifeiliaid neu fwydydd anifeiliaid a all gynnwys protein anifeiliaid, a'u gwaredu fel y bo angen;
- (b) cynnal unrhyw ymholiadau, ymchwiliadau, archwiliadau a phroffion;
- (c) casglu, corlannu ac archwilio unrhyw anifail ac at y pwrpas hwn cânt fynnu bod ceidwad unrhyw anifail o'r fath yn trefnu i gasglu a chorlannu'r anifail;
- (ch) archwilio unrhyw gorff anifail ac unrhyw rannau o'r corff (gan gynnwys y gwaed a'r croen) ac unrhyw semen, embryo neu ofwm;
- (d) archwilio unrhyw ran o'r fangre, unrhyw gyfarpar, cyfleuster, gwaith neu weithdrefn;
- (dd) cymryd unrhyw samplau;
- (e) hawl mynediad i unrhyw gofnodion, a'u harchwilio a'u copïo (ym mha bynnag ffurf y'u delir) er mwyn penderfynu a gydymffurfir â'r Rheoliadau hyn, gan gynnwys cofnodion a gedwir o dan Reoliad TSE y Gymuned a'r Rheoliadau hyn, neu symud y cyfryw gofnodion er mwyn eu copïo;
- (f) hawl mynediad i unrhyw gyfrifiadur a'i archwilio a gwirio ei weithrediad, ac unrhyw gyfarpar neu ddeunydd cysylltiedig a ddefnyddir neu a ddefnyddiwyd mewn cysylltiad ag unrhyw gofnod; ac at y diben hwn, cânt fynnu bod unrhyw berson sy'n gyfrifol am, neu'n gysylltiedig fel arall â gweithredu'r cyfrifiadur, cyfarpar neu ddeunydd, yn roi iddynt ba bynnag gymorth a fynnant yn rhesymol (gan gynnwys darparu unrhyw gyfrineiriau angenrheidiol) ac os cedwir cofnod ar gyfrifiadur, cânt fynnu bod cofnodion yn cael eu cynhyrchu mewn ffurf sy'n caniatáu eu cludo ymaith;
- (ff) marcio unrhyw beth (gan gynnwys anifail) yn electronig neu fel arall, at y diben o'i adnabod; ac
- (g) cloi neu selio unrhyw gynhwysydd neu storfa.

(2) Bydd unrhyw berson sy'n difwyno, dileu neu'n tynnu ymaith unrhyw farc neu sêl, neu'n tynnu ymaith unrhyw glo a osodwyd o dan baragraff (1) yn euog o dramgwydd.

(3) Ni yw arolygwyr yn atebol yn bersonol am unrhyw beth a wnânt—

- (a) wrth weithredu'r Rheoliadau hyn neu i'r perwyl o'u gweithredu; a
- (b) sydd o fewn cwmpas eu cyflogaeth,

os oeddent yn gweithredu gan gredu yn onest bod eu dyletswydd o dan y Rheoliadau hyn yn mynnu eu bod yn ei wneud, neu'n rhoi'r hawl iddynt i'w wneud; ond nid yw hyn yn effeithio ar unrhyw atebolrwydd ar ran eu cyflogwr.

Hysbysiadau

15.—(1) Os yw'n angenrheidiol, am unrhyw reswm sy'n gysylltiedig â gorfodi Reoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn, caiff arolygwyr gyflwyno hysbysiad—

- (a) i berchennog neu geidwad unrhyw anifail;
 - (b) i'r person sydd â chorff neu unrhyw ran o gorff anifail (gan gynnwys y gwaed a'r croen) neu unrhyw semen, embryo neu ofwm yn ei feddiant; neu
 - (c) i'r person sydd ag unrhyw brotein anifeiliaid neu fwydydd anifeiliaid a all gynnwys protein anifeiliaid yn ei feddiant.
- (2) Rhaid i'r hysbysiad fod mewn ysgrifen a rhaid iddo nodi'r rhesymau dros ei gyflwyno.
- (3) Caiff yr hysbysiad—
- (a) wahardd neu fynnu bod unrhyw anifail yn cael ei symud i mewn neu allan o'r fangre a bennir yn yr hysbysiad;
 - (b) pennu pa rannau o'r fangre y ceir neu na cheir caniatáu i anifail gael mynediad iddynt;
 - (c) mynnu bod unrhyw anifail yn cael ei ladd neu ei gigydda;
 - (ch) gwahardd neu fynnu symud corff unrhyw anifail neu unrhyw ran o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen) unrhyw anifail, unrhyw brotein anifeiliaid neu fwydydd anifeiliaid a all gynnwys protein anifeiliaid, ac unrhyw semen, embryo neu ofwm anifeiliaid i mewn neu allan o'r fangre a nodir yn yr hysbysiad;
 - (d) mynnu bod corff neu unrhyw ran o gorff (gan gynnwys gwaed a chroen) unrhyw anifail (pa un a oedd yn anifail y mynnwyd ei ddal dan gadw ai peidio) ac unrhyw semen, embryo neu ofwm fel a nodir yn yr hysbysiad yn cael eu gwaredu;
 - (dd) mynnu bod unrhyw brotein anifeiliaid neu fwydydd anifeiliaid a all gynnwys protein anifeiliaid yn cael eu gwaredu neu bennu sut y maent i'w defnyddio; neu
 - (e) mynnu bod unrhyw brotein anifeiliaid neu fwydydd anifeiliaid a all gynnwys protein anifeiliaid yn cael ei adalw.

(4) Os yw arolygwyr yn amau bod unrhyw fangre, cerbyd neu gynhwysydd y mae Rheoliad TSE y Gymuned neu'r Rheoliadau hyn yn gymwys iddi neu iddo yn peri risg i iechyd anifeiliaid neu iechyd y cyhoedd, cânt gyflwyno hysbysiad i'r meddiannydd neu'r person sy'n gyfrifol am y fangre, y cerbyd neu'r cynhwysydd i fynnu bod y person hwnnw yn glanhau a diheintio'r cyfan neu unrhyw ran o'r fangre, cerbyd neu gynhwysydd ynghyd ag unrhyw gyfarpar sy'n gysylltiedig.

(5) Caiff hysbysiad bennu'r modd y bydd yn rhaid cydymffurfio â'r hysbysiad, a phennu terfynau amser.

(6) Rhaid cydymffurfio â hysbysiad ar draul y person y cyflwynir yr hysbysiad iddo, ac os na chydymffurfir â'r hysbysiad caiff arolygwyr drefnu ar gyfer cydymffurfio â'r hysbysiad ar draul y person hwnnw.

(7) Mae peidio â chydymffurfio â hysbysiad yn dramgwydd.

Hysbysiadau sy'n cyfyngu ar symud

16.—(1) Os cyflwynir hysbysiad sy'n cyfyngu ar symudiadau, caiff arolygwyr yn ddiweddarach ganiatáu symud o dan awdurdod trwydded.

(2) Rhaid i berson sy'n cludo o dan awdurdod trwydded fynd â'r drwydded gydag ef yn ystod unrhyw symudiad, a'i dangos i unrhyw arolygydd sy'n gofyn am ei gweld, ac y mae peidio â gwneud hynny yn dramgwydd.

Rhwystro

17. Mae person yn euog o dramgwydd os yw—

- (a) yn fwriadol yn rhwystro arolygydd sy'n gweithredu o dan y Rheoliadau hyn;
- (b) heb achos rhesymol, yn peidio â rhoi unrhyw gymorth neu wybodaeth i arolygydd sy'n gweithredu o dan y Rheoliadau hyn neu'n peidio â darparu unrhyw gyfleusterau y mae'r arolygydd yn rhesymol yn mynnu bod y person hwnnw yn eu rhoi neu'n eu darparu er mwyn i'r arolygydd gyflawni ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn;
- (c) yn rhoi gwybodaeth ffug neu gamarweiniol i arolygydd sy'n gweithredu o dan y Rheoliadau hyn; neu
- (ch) yn peidio â dangos cofnod pan fynnir ei fod yn gwneud hynny gan arolygydd sy'n gweithredu o dan y Rheoliadau hyn.

Cosbau

18. Mae person a geir yn euog o dramgwydd o dan y Rheoliadau hyn—

- (a) o'i gollfarnu'n ddiannod, yn agored i ddirwy o ddim mwy na'r mwyafswm statudol neu garchar am dymor o dri mis neu'r dda; neu
- (b) o'i gollfarnu ar ddiad, i ddirwy neu garchar am dymor o ddim mwy na dwy flynedd, neu'r dda.

Tramgwyddau gan gyrff corfforaethol

19.—(1) Os cyflawnir tramgwydd o dan y Rheoliadau hyn gan gorff corfforaethol ac os dangosir—

- (a) ei bod wedi ei chyflawni gyda chydsyniad neu ymoddefiad swyddog; neu
- (b) y gellir ei phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran swyddog,

yna mae'r swyddog yn ogystal â'r corff corfforaethol yn euog o dramgwydd ac yn agored i'w herlyn a'u cosbi yn unol â hynny.

(2) Os rheolir gweithrediadau corff corfforaethol gan ei aelodau, mae paragraff (1) yn gymwys mewn perthynas â gweithredoedd a diffyg gweithredoedd yr aelodau mewn cysylltiad â'u swyddogaethau rheoli, fel pe baent yn gyfarwyddwr y corff.

(3) Os cyflawnir tramgwydd o dan y Rheoliadau hyn gan bartneriaeth ac os dangosir—

- (a) ei bod wedi ei chyflawni gyda chydsyniad neu ymoddefiad partner; neu
- (b) y gellir ei phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran partner,

yna mae'r partner yn ogystal â'r bartneriaeth yn euog o dramgwydd ac y maent yn agored i'w herlyn a'u cosbi yn unol â hynny.

(4) Os cyflawnir tramgwydd o dan y Rheoliadau hyn gan gymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth ac os dangosir —

- (a) ei bod wedi ei chyflawni gyda chydsyniad neu ymoddefiad swyddog y gymdeithas neu aelod o'i chorff llywodraethu; neu
- (b) y gellir ei phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran swyddog neu aelod o'r fath,

yna mae'r aelod neu swyddog hwnnw yn ogystal â'r gymdeithas yn euog o dramgwydd ac y maent yn agored i'w herlyn a'u cosbi yn unol â hynny.

(5) Yn y rheoliad hwn—

- (a) ystyr “swyddog” (“*officer*”) mewn perthynas â chorff corfforaethol yw cyfarwyddwr, aelod o'r pwyllgor rheoli, prif weithredwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog cyffelyb arall y corff, neu berson sy'n honni gweithredu mewn unrhyw swydd o'r fath; a
- (b) mae “partner” (“*partner*”) yn cynnwys person sy'n honni gweithredu fel partner.

Gorfodi

- 20.**—(1) Gorfodir Atodlen 2 mewn lladd—dai a safleoedd torri gan Weinidogion Cymru.
- (2) Gorfodir Atodlen 7 a pharagraff 2 o Atodlen 8 mewn lladd—dai a safleoedd torri gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd.
- (3) Fel arall, gorfodir y Rheoliadau hyn gan yr awdurdod lleol.
- (4) Mewn perthynas ag achosion o ddisgrifiad penodol neu mewn unrhyw achos penodol, caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo bod rhaid i ddyletswydd gorfodi a osodir ar awdurdod lleol o dan y rheoliad hwn gael ei chyflawni gan Weinidogion Cymru, ac nid gan yr awdurdod lleol.

Dirymu

21. Dirymir y Rheoliadau canlynol—

- (a) Rheoliadau Enseffalopathïau Sbyngffurf Trosglwyddadwy (Cymru) 2006(1); a
- (b) Rheoliadau Cynhyrchion Buchol (Cyfyngu ar eu Rhoi ar y Farchnad) (Cymru) (Rhif 2) 2005(2).
- (c) Rheoliadau Iawndal Enseffalopathi Sbyngffurf Buchol (BSE) (Cymru) 2006(3); a
- (ch) Rheoliadau Iawndal Enseffalopathi Sbyngffurf Trosglwyddadwy (TSE) Defaid a Geifr (Cymru) 2006(4).

(1) O.S. 2006/1226 (Cy.117).
(2) O.S. 2005/3296 (Cy.254).
(3) O.S. 2006/1512 (Cy.148).
(4) O.S. 2006/1513 (Cy.149).